

DOMAGOJ VIDOVIĆ

O Milome i Dragome

Prošlo je šezdeset godina otkad je 1964. u časopisu *Jezik* Petar Šimunović objavio članak *Pomodna imena i njihovo ponašanje u jeziku*. U njemu se usredotočio (rekli bi neki danas fokusirao) na ona muška strana imena koja su se u to doba počela sve češće nadijevati, a svojim su se jezičnim postanjem i oblikom teško naglasno i morfološki uklapala u hrvatski osobnoimenski fond. Među pomodnim je muškim imenima izdvojio strana imena koja završavaju na *-i* (spomenuo je muška imena *Fredi, Rudi, Džoni, Bili, Zorzi, Riki, Luidi* i *Dagi*). Šimunović je naveo kako se osobna imena iz te skupine na hrvatskome jezičnom prostoru sklanjaju dvojako:

- 1) na čakavskome se području, na kojemu su najranije posvjedočena, sklanjaju po *t*-sklonidbi (npr. *Riki – Riketa*)
- 2) drugdje se u sklonidbi umeće *j* između osnove i nastavka (npr. *Riki – Rikija*).

U razdoblju nastanka Šimunovićeva članka spomenuta se muška imena u novinskim člancima počesto nisu sklanjala, pa se pisalo o predavanju Fredi Supeka ili kritičkome osvrtu Edi Fincija. U obrani hrvatske imenoslovne tradicije uvijek strastvena Šimunovića posebno je zasmatala činjenica da je sklonidba spomenutih dvosložnih pomodnih imena počela narušavati „ustaljene norme u nekim domaćim imenima”. Za primjer je uzeo muška imena *Dragi* i *Mili* „koja imaju pridjevsku promjenu, ali pod utjecajem promjene koju imaju strana imena na *-i* prelaze u imensku deklinaciju: *Mili – Milija* umjesto *Mili – Miloga*.” Dodao je zatim kako se ta muška imena sklanjaju po pridjevnoj sklonidbi (dakle, *Mili – Miloga*) u krajevima u kojima prodor stranih muških imena na *-i* nije znatan. Šimunovićev bi se zaključak mogao nadopuniti tezom po kojoj se pridjevna sklonidba očuvala i u onim (poglavito primorskim čakavskim i štokavskim) govorima u kojima su ranije zasvjedočena strana muška imena na *-i* poglavito pod utjecajem romanskoga osobnoimenskog fonda (npr. *Luidi* i *Zorzi*). U tim se govorima, dakle, sklonidba muških imena pridjevnoga postanja očito nije mijenjala pod utjecajem stranih morfoloških obrazaca.

Da se kolebanje u sklonidbi dvosložnih muških imena kao što su *Dragi* i *Mili* nastavilo, vidljivo je iz suvremenih priručnika. Tako u *Hrvatskome jezičnom savjetniku* (1999.) postoji natuknica *Tibi*, iz koje je razvidno da je uz dvosložna muška imena pridjevnoga postanja dopušteno sklanjanje i po pridjevnoj sklonidbi (N *Tibi*, G *Tihog(a)*, D *Tihom/ /Tihomu/Tihome*) i analoško, tj. po sklonidbi stranih imena na *-i* (N *Tibi*, G *Tihija*, D *Tihiju*). Isti obrazac autori *Hrvatskoga jezičnog savjetnika* primjenjuju i na prezimena (npr. genitiv je od prezimena *Dugi* i *Dugog(a)* i *Dugija*). Treba napomenuti kako su osobna imena *Dragi* i *Mili* najpotvrđenija u srednjoj Dalmaciji te se ondje sklanjaju

po pridjevnoj sklonidbi i u štokavskim (npr. u Klisu i Makarskome primorju *Mili* – *Milōg(a)*) i u čakavskim govorima (npr. u Pitvama na Hvaru *Mili* – *Milega*). Zbog potvrđenosti u standardnojezičnim priručnicima, ali i u organskim govorima (i ne samo štokavskim) sklanjanje dvosložnih imena pridjevnoga postanja tipa *Dragi* i *Mili* po pridjevnoj sklonidbi (dakle, *Dragi* – *Dragog(a)* i *Mili* – *Milōg(a)*) pripada hrvatskomu standardnom jeziku.

Na koncu napomenimo kako smo ovim kratkim izletom u jezičnu prošlost i uvidom u prijepore koji su i danas aktualni obilježili desetu obljetnicu smrti glasovitoga hrvatskog onomastičara i dijalektologa, ali i strastvenoga popularizatora različitih jezikoslovnih tema Petra Šimunovića (1933. – 2014.). Neka nam njegova neustrašivost u suočavanju s jezičnim izazovima bude mišlju vodiljom u rješavanju suvremenih jezičnih prijepora, a strast kojom je svakomu problemu pristupao pokazateljem da je bez zanesenosti strukom teško doći do postignuća.

Izvadak iz tablice *Hrvatska osobna imena s brojem nositelja* prema *Popisu stanovništva Republike Hrvatske 2011. godine* objavljene u *Rječniku suvremenih hrvatskih osobnih imena* (izvor: Državni zavoda za statistiku Republike Hrvatske):

Dragana	3895	Milanko	97
Drage	52	Milda	10
Dragec	88	Mile	6781
Dragi	86	Milek	10
Dragica	25952	Milena	6024
Dragić	52	Milenija	16
Dragija	14	Milenka	840
Draginja	1001	Milenko	2866
Dragiša	176	Mileta	27
Drago	7834	Mileva	1394
Dragoja	24	Milevka	10
Dragoje	11	Mili	87
Dragojka	53	Milica	9852
Dragojla	54	Milić	166
Dragoljub	554	Milidrag	12
		Milija	146
		Milijan	51
		Milijana	258